Nejdelší americká válka stála bilion dolarů, provázejí ji lži

- CZ24 News | 11. prosince 2019

USA: Lhali jsme ráno, lhali jsme v poledne, lhali jsme večer. Okřídlený výrok jednoho středoevropského politika výstižně popisuje i způsob, jakým americké vlády v posledních 18 letech informovaly o válce v Afghánistánu. Válka, ve které zahynulo 2800 amerických vojáků, vyšla Spojené státy téměř na bilion dolarů.

S třaskavým odhalením přišel deník The Washington Post (WP), který po tříleté soudní bitvě zveřejnil důvěrné dokumenty úřadů. V dokumentech, které obsahují i záznamy řady rozhovorů, přiznávají představitelé USA, že válečné strategie byly osudově chybné a že Washington utopil obrovské sumy peněz ve snaze zemi modernizovat. Válka v Afghánistánu se mezitím stala nejdelší válkou v americké historii, Američané tam bojují od října 2001.

Rozhovory vznikly v letech 2014 až 2018 pro potřebu americké vládní agentury pro kontrolu mise v Afghánistánu (SIGAR) v rámci projektu Lessons Learned (Ponaučení). Mezi více než 600 vyzpovídanými lidmi jsou přímí účastníci mise – generálové, bezpečnostní poradci i diplomaté. Promlouvají ale i neameričtí činitelé spjatí s NATO a dvě desítky afghánských představitelů.

Bývalý příslušník speciálních sil námořnictva, který sloužil v Bílém domě za prezidentů George Bushe i Baracka Obamy, řekl. „Co jsme dostali za bilion dolarů? Co mělo cenu bilionu dolarů? Po zabití Usámy bin Ládina jsem řekl, že se Usáma asi v hrobě směje, když si uvědomí, kolik jsme utratili v Afghánistánu."

Afghánistán jako nový Vietnam

„Někteří z dotazovaných popsali otevřené a trvalé snahy americké vlády záměrně mást veřejnost," napsal WP. „Řekli, že na vojenském velitelství v Kábulu a v Bílém domě se běžné překrucovaly statistiky, aby to vypadalo, že Spojené státy válku vyhrávají, ačkoli tomu tak nebylo," dodal deník s tím, že americkou veřejnost soustavně dezinformovaly administrativy prezidentů George W. Bushe, Baracka Obamy i Donalda Trumpa.

Nevěděli jsme, co děláme. Co se tady snažíme dělat?
generál Douglas Lute

Ačkoliv oficiálně vstoupili Američané do konfliktu v Afghánistánu v rámci války proti terorismu po útocích 11. září, tzv. Afghanistan Papers ukazují, že různí američtí představitelé v průběhu let vnímali důvody války různě, případně nechápali její smysl.

„Nevěděli jsme, co děláme. Co se tady snažíme dělat?" řekl v rozhovorech generál Douglas Lute, který za George W. Bushe i za Obamy sloužil jako koordinátor Bílého domu pro konflikty v Iráku a Afghánistánu.

WP srovnává zveřejněné dokumenty s Pentagon Papers, jež kdysi ukázaly podobnou manipulaci s informacemi v případě války ve Vietnamu. Nyní zveřejněné dokumenty ovšem původně nepatřily mezi utajované, tam část z nich úřad zařadil, až když je list chtěl zveřejnit.

Američané na rozcestí

Šéf SIGAR John Sopko nyní deníku řekl, že jím pořízené dokumenty dokazují, že Američanům bylo o situaci v Afghánistánu neustále lháno. Úřad SIGAR vznikl z rozhodnutí Kongresu, aby nezávisle dohlížel na čerpání fondů určených k rekonstrukci Afghánistánu.

Mluvčí ministerstva obrany USA Thomas Campbell naopak trvá na tom, že úmyslem Pentagonu nebylo uvádět Kongres či veřejnost v omyl.